

Sygn. akt IV U 1047/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Łożyńska-Motyka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Alicja Dąbrowska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2017 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość emerytury

na skutek odwołań E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 1 czerwca 2016 r. nr (...)

z dnia 28 listopada 2016 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i a

SSO Beata Łożyńska-Motyka

IV U 1047/16

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 1 czerwca 2016 r. i 28 listopada 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887), odmówił E. W. przeliczenia wysokości emerytury.

W odwołaniach od powyższych decyzji E. W. wniósł o ich zmianę, domagając się ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego w myśl zasad wynikających z art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. Skarżący podniósł, że w czasie zatrudnienia osiągał wysokie zarobki, co pozwala na ponowne ustalenie podstawy wymiaru świadczenia i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru powyżej 250%. W szczególności odwołujący wskazał na możliwość przyjęcia do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenia za rok 1985 (wskaźnik 264,06 %), czy też wynagrodzenia za rok 1986 (wskaźnik 372%) w miejsce wynagrodzenia za rok 1982, jak też wynagrodzenia za lata 1978-1980, do którego to

organ rentowy winien był doliczyć dodatek za staż pracy w wysokości 15 % wynagrodzenia zasadniczego oraz premię regulaminową w wysokości 10%.

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o ich oddalenie, podnosząc że wnioskodawca nie spełnia warunków do ponownego ustalenia wysokości emerytury.

Sąd ustalił, co następuje:

E. W. urodził się (...) Decyzją z 7 października 1982 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał wnioskodawcy od dnia 1 stycznia 1983 r. prawo do wcześniejszej emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto przeciętny zarobek z kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia w okresie od 1 stycznia 1974 r. do 31 grudnia 1975 r. W styczniu 1983 r. skarżący przedstawił zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach osiągniętych w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w O. za rok 1982. Następnie organ rentowy decyzją z 25 kwietnia 1983 r. podjął wypłatę świadczenia od ustania zatrudnienia, ustalając podstawę wymiaru emerytury w oparciu o przeciętny zarobek z 12 miesięcy zatrudnienia, tj. z okresu od 1 stycznia do 31 grudnia 1982 r. W październiku 1985 r. wnioskodawca podjął pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, wobec czego wniósł o zawieszenie wypłaty świadczenia emerytalnego. W listopadzie 1987 r. przedłożył w ZUS zaświadczenie o wysokości osiągniętego zarobku w okresie od 1 listopada 1986 r. do 30 października 1987 r. oraz świadectwo pracy z okresu zatrudnienia w (...) Spółdzielni Pracy w O.. Organ rentowy podjął wypłatę świadczenia od 1 listopada 1987 r., ponownie ustalając wysokość świadczenia, w tym podstawę wymiaru przy przyjęciu przeciętnego zarobku z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia w okresie od listopada 1986 r. do października 1987 r. Od 23 listopada 1987 r. odwołujący się ponownie podjął zatrudnienie w (...) Spółdzielni Pracy w O., w wymiarze 0,9 etatu. W 1991 r. przedstawił organowi rentowemu zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia za 4 kwartały 1990 r. Decyzją z 17 kwietnia 1991 r. (...) Oddział w O. ustalił na nowo podstawę wymiaru świadczenia, przyjmując do jej ustalenia wynagrodzenie za okres ostatnich 4 kwartałów kalendarzowych, tj. od I do IV kwartału 1990 r. Ustalony wskaźnik wyniósł 139,78 %.

W styczniu 1992 r. wnioskodawca przedłożył w ZUS zaświadczenie o zatrudnieniu w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w O. i wysokości osiąganego wynagrodzenia w latach 1970-1972. Decyzją z 30 marca 1992 r. organ rentowy przeliczył od 1 listopada 1991 r. emeryturę odwołującego się, przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru wynagrodzenie z kolejnych 3 lat kalendarzowych, tj. z lat 1970-1972. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 406,24 % i zgodnie z obowiązującymi przepisami został ograniczony do 250%. W kolejnych latach organ rentowy zwiększał wysokość świadczenia w związku ze zmianą stażu pracy. W styczniu 2003 r. odwołujący się przedstawił w ZUS zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia za lata 2001-2002.

(dow: plik I akt ZUS)

W listopadzie 2005 r. odwołujący się złożył w ZUS wniosek o emeryturę. Decyzją z 5 grudnia 2005 r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach, której wysokość została ustalona w oparciu o dotychczas przyjętą podstawę wymiaru, przy uwzględnieniu do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej, kwoty bazowej obowiązującej w listopadzie 2005 r. W następnych latach organ rentowy wydawał decyzje o przeliczeniu świadczenia emerytalnego odwołującego się w związku ze zwiększeniem stażu pracy. W styczniu 2007 r. wnioskodawca przedstawił organowi rentowemu kartoteki płacowe za lata 1985-1990 z okresu pracy w (...) Spółdzielni Pracy w O., a w maju 2009 r. zaświadczenie o wynagrodzeniu za lata 2006-2008 z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) sp. z o.o. w O..

(dow: plik II akt ZUS).

W 2009 r. skarżący przedłożył w ZUS zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia uzyskanego w roku 1967 i 1968 z okresu zatrudnienia w (...) Kopalniach (...) oraz o wysokości wynagrodzenia za lata 1981 i 1982, kiedy pozostawał w zatrudnieniu w (...) Spółdzielni (...) w O.. Nadto dołączył legitymację ubezpieczeniową, w której zamieszczono adnotacje o wysokości wynagrodzenia z lat pracy 1968-1969, 1970- 1977. We wrześniu 2015 r. odwołujący się złożył w ZUS dokumenty dotyczące wysokości wynagrodzenia osiąganego w latach 2009 i 2010. Decyzją z 17 listopada 2015 r.

organ rentowy odmówił wnioskodawcy przeliczenia świadczenia w oparciu o przepis art. 110 a ustawy, wskazując że wskaźnik podstawy ustalony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom wynosi 247,21% i jest niższy od dotychczasowego.

(dow: plik III akt ZUS)

W maju 2016 r. odwołujący się złożył w organie rentowym zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1958-1968 z okresu pracy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w S., a także kserokopie dokumentów z akt osobowych, dotyczące wynagrodzenia za lata 1952-1958. Po przeprowadzeniu wariantowania i uwzględnieniu wynagrodzeń z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych, organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 1 czerwca 2016 r. odmówił odwołującemu się ponownego przeliczenia świadczenia, podnosząc że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 249,63 %. Do obliczenia wwpw organ rentowy przyjął wynagrodzenie za lata 1962-1968, 1970-1977, 1982, 1986-1987, 1989 i 2008. W październiku 2016 r. ubezpieczony złożył w ZUS dodatkowe dokumenty świadczące o wysokości osiąganego przez niego wynagrodzenia w latach 1978-1980 z okresu pracy w (...) Spółdzielni (...) w O.. Skarżący podjął pracę w wymienionej spółdzielni w dniu 1 stycznia 1978 r. na stanowisku dyrektora za wynagrodzeniem zasadniczym w kwocie 5000 zł. Jednocześnie przyznano mu dodatek funkcyjny w wysokości 2500 zł oraz prawo do premii, zgodnie z regulaminem premiowania. W czerwcu 1980 r. pracodawca uwzględnił wniosek odwołującego się o zaliczenie stażu pracy w poprzednich zakładach pracy, w konsekwencji czego przyznał mu z dniem 1 lipca 1980 r. 15% dodatek stażowy. Od dnia 1 października 1980 r. wynagrodzenie zasadnicze zostało podwyższone do kwoty 5400 zł. Organ rentowy dokonał ponownego wariantowania przy uwzględnieniu przedłożonych dowodów oraz danych dotyczących wysokości osiąganego przez skarżącego wynagrodzenia, znajdujących się już w aktach sprawy i ustalił wwpw z 20 lat kalendarzowych tj. 1962-1968, 1970-1978, 1986-1987, 1989 i 2008. Jednocześnie organ rentowy skorygował przyjęte wcześniej zawyżone wskaźniki za poszczególne lata, tj. za rok 1975 i 1982. Ustalając wwpw przy decyzji z 1 czerwca 2016 r. ZUS przyjął zawyżone wynagrodzenie za rok 1975, doliczając do tego roku nagrodę za IV kwartał 1974 r. Jednocześnie zaniżył o tę kwotę -2500 zł wynagrodzenie za rok 1974. Kwoty wynagrodzeń, a co za tym idzie wskaźniki procentowe zostały poprawione przy ustalaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia przy zaskarżonej decyzji z dnia 28 listopada 2016 r. Z kolei zawyżenie wskaźnika procentowego za rok 1982 wynikało z zsumowania kwoty wynagrodzenia wynikającej z Rp7 przedłożonego styczniu 1983 r. z kwotą wynagrodzenia za ten sam rok u tego samego pracodawcy, wynikającą z zaświadczenia o wynagrodzeniu przedstawionego w ZUS w 2009 r. Po przyjęciu korzystniejszego wariantu wynagrodzenia (wyższej kwoty), wynikającego z Rp 7 z 1983 r. wskaźnik procentowy uległ obniżeniu z 244,61% do 133, 05 %. Wobec powyższego organ rentowy w miejsce wynagrodzenia za rok 1982 przyjął wynagrodzenie za rok 1978 ze wskaźnikiem 153,47%. Ustalony wwpw z 20 wymienionych wyżej lat wyniósł 245,14%.

(dow: plik III akt emerytalnych)

Sąd zważył, co następuje:

Dokonując analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 110 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2016.887) wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15 z uwzględnieniem art. 110 ust. 3 jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Jak wynika z treści art. 15 podstawę wymiaru świadczenia stanowi przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, przy czym zgodnie z treścią art. 110 a w zw. z art. 110 ust. 3 okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust.1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176

lub przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia.

Bez wątplenia wnioskodawca w czasie swojej bogatej aktywności zawodowej osiągał wysokie zarobki. Okoliczność ta jednak sama w sobie nie wystarcza do zmiany zaskarżonych decyzji i zobowiązania organu rentowego do przeliczenia świadczenia. Jak wynika z powołanej wyżej regulacji art. 110 a podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne winna przypadać w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru winien przekroczyć 250 %. Skarżący po przyznaniu mu świadczenia emerytalnego pozostawał przez wiele lat w zatrudnieniu, wobec czego spełniał warunek wskazania podstawy wymiaru przypadającej w części po przyznaniu świadczenia. Nie ma jednak podstaw do ustalenia wppw w wysokości przekraczającej 250%.

Jak wynika z akt emerytalnych skarżącego, przedstawiał on organowi rentowemu szereg dokumentów świadczących o wysokości osiąganego wynagrodzenia w okresie zatrudnienia. ZUS dokonywał wielokrotnie wariantowania wynagrodzeń, tak by ustalić najkorzystniejszą podstawę wymiaru świadczenia odwołującego się. W żadnym jednak razie, w oparciu o przedstawione dowody wynagrodzenia, nie było możliwości ustalenia wppw przekraczającego 250% w warunkach, o których mowa w art. 110 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu od decyzji z 1 czerwca 2016 r. skarżący kwestionował przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru wynagrodzenia za rok 1982, a w jego miejsce proponował przyjęcie wynagrodzenia za rok 1985 ze wskaźnikiem 264,06 %. W tym zakresie ubezpieczony powoływał się na wydruki symulacyjne ZUS z wcześniejszego okresu. Bezspornie organ rentowy wykazywał w symulacjach takie dane, ale były one błędne, co do wskazanego roku. Pomyłka ta była wynikiem zdublowania zarobków. Nie może bowiem ulegać wątpliwości, w świetle przedłożonej kartoteki płacowej za rok 1985, że prawidłowa wysokość wynagrodzenia wynosiła 316952 zł, a wskaźnik 132,03 %. Podobnie rzecz się miała z wynagrodzeniem za rok 1986. We wcześniejszych wydrukach symulacyjnych przyjęto błędną kwotę wynagrodzenia, a co za tym idzie wskaźnik procentowy wyniósł 372,08 %, tymczasem prawidłowa kwota wynagrodzenia wynosi 780630 zł, co wynika z przedstawionej kartoteki płacowej. Przy tym wynagrodzeniu wskaźnik wyniósł 269,98 %. Organ rentowy błędnie również przyjął wynagrodzenia za rok 1974 i 1975. Do wynagrodzenia za rok 1975 doliczył nagrodę za IV kwartał 1974 r., co sprawiło zawyżenie wskaźnika za rok 1975 i obniżenie wskaźnika za rok 1974 r. Ostatecznie omyłka ta została sprostowana, a przy wyliczeniach kwoty wynagrodzeń za wskazane lata zostały prawidłowo przyjęte na podstawie Rp 7, wystawionego przez pracodawcę. Dodatkowo wskazać trzeba, że odpowiadają one adnotacjom o wysokości wynagrodzenia za mieszczonym w legitymacji ubezpieczeniowej.

W toku postępowania wywołanego wniesieniem odwołania od decyzji ZUS z 1 czerwca 2016 r. skarżący przedstawił organowi rentowemu dokumenty na okoliczność osiąganego wynagrodzenia w latach 1978- 1982, w tym kartoteki płacowe za lata 1981 i 1982. Jeśli chodzi o rok 1982, to początkowo organ rentowy błędnie wykazał wysokość wynagrodzenia, sumując dane zawarte w Rp 7 (złożone do akt w 1983 r.) z wynagrodzeniem z tego samego okresu zatrudnienia, wynikającym z przedłożonego Rp 7 w 2009 r. Ostatecznie organ rentowy przyjął, że w roku 1982 odwołujący się osiągał wynagrodzenie wynikające z przedłożonego w 1983 r. Rp 7. Dodać przy tym trzeba, że zostało ono przyjęte na korzyść skarżącego, albowiem dane w nim zawarte, a dotyczące wysokości wynagrodzenia są wyższe niż wynikające z kartoteki płacowej z tego roku, czy też zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia złożonego w 2009 r.

W oparciu o przedłożone angaże organ rentowy dokonał ustaleń w zakresie osiąganego przez skarżącego wynagrodzenia w latach 1978- 1980. Ustalenia te Sąd w pełni aprobuje, albowiem znajdują one odzwierciedlenie w przedłożonych dokumentach. Nie ulega wątpliwości, że skarżący od stycznia 1978 r. był dyrektorem Spółdzielni (...). Otrzymywał w tym czasie wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 5000 zł plus dodatek funkcyjny w kwocie 2400 zł. Nie ulega także wątpliwości, że zostało mu przyznane prawo do premii zgodnie z regulaminem premiowania. Taki stan rzecz trwał do końca czerwca 1980 r., kiedy to zaliczono wnioskodawcy staż pracy w poprzednich zakładach pracy i z dniem 1 lipca 1980 r. przyznano mu 15% dodatku stażowego. Jednocześnie od października 1980 r. podwyższono płacę zasadniczą do kwoty 5400 zł. Wynagrodzenie wyliczone w oparciu o powyższe dane umożliwiły przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia, wynagrodzenia za rok 1978 (wskaźnik 153,47%) w miejsce wynagrodzenia za rok 1982 (133,05 %). Jednocześnie należy wskazać, że wyliczone wynagrodzenie za lata 1979 – 1980 nie pozwoliły na

zmianę podstawy wymiaru świadczenia, gdyż stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy okazał się niższy od przyjętych wynagrodzeń za inne lata pracy. W ocenie skarżącego organ rentowy winien był przyjąć do ustalenia wysokości wynagrodzenia nie tylko wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny i dodatek stażowy od lipca 1980 r., ale także premię oraz dodatek stażowy od początku zatrudnienia. Zdaniem Sądu, nie ma jakichkolwiek podstaw do przyjęcia do wysokości wynagrodzenia 10 % premii. Po pierwsze wskazać trzeba, że z przedłożonych dokumentów nie wynika, by skarżącemu została przyznana premia w wysokości 10 %, po drugie nie ma żadnych dowodów, by premia taka była co miesiąc wypłacana. Z dołączonego do akt emerytalnych pisma z dnia 24 stycznia 1978 r. wynika, że ubezpieczonemu przyznano prawo do premii zgodnie z regulaminem premiowania. Nie wynika jednak z niego ani wysokość premii, ani zasady jej obliczania (od jakiej podstawy), ani wreszcie zasady jej przyznawania. Nie można również podzielić poglądu skarżącego o możliwości doliczenia do wynagrodzenia 15 % dodatku stażowego. Jeszcze raz przypomnieć trzeba, że dodatek stażowy w takiej wysokości został przyznany przez pracodawcę dopiero od lipca 1980 r. Skoro tak, to ubezpieczony nie mógł we wcześniejszym okresie otrzymywać dodatku stażowego w takiej wysokości. Dodać także trzeba, że prawo do dodatku stażowego oraz jego wysokość kształtowały przepisy wewnątrzzakładowe. Nie wiadomo, czy przepisy takie obowiązywały od początku zatrudnienia skarżącego w spółdzielni, czy też zostały wprowadzone w późniejszym okresie i dlatego na wniosek odwołującego się zaliczono mu staż pracy w poprzednich zakładach i od razu przyznano dodatek w wysokości 15 %, czy też może dopiero w maju 1980 r. ubezpieczony przedłożył świadectwa pracy z poprzednich miejsc pracy, co umożliwiło przyznanie mu dodatku w takiej wysokości, podczas gdy wcześniej takiego dodatku nie otrzymywał, względnie otrzymywał go w niższej wysokości. Jeśli nawet skarżący we wcześniejszym okresie otrzymywał dodatek stażowy, to nie ma żadnych danych pozwalających na ustalenie, w jakiej wysokości dodatek ten mu przysługiwał. Należy zwrócić uwagę, że w 2 dokumentach dotyczących zatrudnienia skarżącego w roku 1978 nie ma żadnych informacji na temat składnika wynagrodzenia w postaci dodatku stażowego. Nie wiadomo w ogóle, jakie zasady przyznawania dodatku stażowego obowiązywały w zakładzie pracy odwołującego się, zważywszy choćby na fakt, że od lipca 1980 r. przyznano mu 15 % dodatek, a już w 1982 r. otrzymywał dodatek w wysokości 20 % wynagrodzenia zasadniczego.

Reasumując, należy stwierdzić, że skarżący nie spełnia warunków, o których mowa w art.110 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a co za tym idzie, nie ma podstaw do przeliczenia świadczenia. Z powyższych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania, jako bezzasadne.